

BO KTO NIE WYJDZIE Z DOMU, ABY ZŁO ZNALEZŁ I Z OBLICZA ZIEMI WYGLĄDZIĆ, DO TEGO ZŁO SAMO PRZYJDZIE I STANIE PRZED OBLICZEM JEGO.

Adam Mickiewicz: „Księgi Pielgrzymstwa”.

Warszawa w świetle wyborów

Listy narodowo-radykalne odniosły sukces

w Śródmieściu, Mokotowie, na Powiślu i Pradze

Jeszcze nie mamy ostatecznych wyników cyfrowych z ostatnich wyborów samorządowych w Warszawie. Zostaną one ogłoszone dopiero 28 grudnia. Dzisiejsze jednak cyfry, które mogą ulec pewnym zmianom, pozwalają nam jednak wydać ocenę polityczną.

Naszym czytelnikom rzuca się przede wszystkim w oczy sukces listy narodowo - radykalnej. Płomem tego sukcesu jest 5 mandatów radzieckich, ale w o wiele większym stopniu sukces ten objawia się w otrzymaniu przeszło 150 tys. głosów. W ten sposób na każdy mandat narodowo - radykalny przypada około 31 tysięcy głosów, gdy na mandat Stronnictwa Narodowego 23 tys., na mandat socjalistyczny 17 tys., a na mandat ozonowy tylko 15 tys. głosów. Mandat narodowo - radykalny jest więc „wart” dwa razy tyle, co mandat ozonowy i prawie dwa razy tyle co mandat socjalistyczny.

JESZCZE 4 MANDATY

Listy Narodowo - Radykalne, które miały szczęście w agitacji przedwyborczej, nie miały szczęścia w labiryncie cyfr, przewidzianym przez skomplikowaną ordynację. Najjaskrawiej występuje to w okręgu VII, gdzie według przewidywań obliczeń kandydatów narodowo - radykalnemu adw. Kempfemu zabrakło do uzyskania mandatu 40 głosów. Również nie wiele brakowało do uzyskania mandatu w okręgu III (Ochota), w okręgu V (Al. Ujazdowski) i drugiego mandatu w okręgu VIII (Krakowskie Przedmieście - Powiśle).

Tak więc przy odrobinie szczęścia „cyfrowego”, przy bardzo nie wielkim przesunięciu się głosów, listy Narodowo - Radykalne mogły uzyskać nie 5, a 9 mandatów, t. zn. tyle ile uzyskało Stron. Narodowe.

Najwyższy sukces odniosła Lista Narodowo - Radykalna w okręgu VIII (Krak. Przedmieście - Powiśle). Jest to okręg rzemieślniczo - kupiecki, na Powiślu również i robotniczy. W okręgu tym Lista Narodowo - Radykalna zajęła drugie miejsce bijąc listę socjalistyczną o 2000 głosów, a w niektórych obwodach wysuwając się na pierwsze miejsce przed „Ozon”.

Również poważny sukces odniosła Lista Narodowo - Radykalna w okręgu VI (Śródmieście). Ponadto Lista Narodowo - Radykalna jeszcze w pięciu okręgach wykazuje większą ilość głosów od listy Stronnictwa Narodowego. Oprócz wyżej wymienionych okręgów są to okręgi następujące: okręg I (Mokotów), okręg 5 (Południowe Śródmieście, do ulicy Piłsudskiego, okręg nr. 11 (Stare miasto), okręg 17 (Praga - Grochów) i tylko w pięciu okręgach na trzynaście, w których obok siebie były listy O. N. R-u i Stronn. Narodowego, Stronnictwo Narodowe ma przewagę nad Listą Narodowo - Radykalną.

STR. NARODOWE

Listy Stronnictwa Narodowego poniosły niewątpliwie na terenie

Nareszcie śnieg

Przewidywany przebieg pogody w dniu 21 b. m.: Chmurno i miejscami śnieg. W dalszym ciągu mroźno. Temperatura do -15 st. Dość silne wiatry południowo - wschodnie.

Warszawy dotkliwą klęskę. Stronnictwo Narodowe uzyskało zaledwie 10, a może tylko 9 mandatów. Na listy Stronnictwa Narodowego głosowało zaledwie nieco więcej niż 10 proc. głosujących. W tych okręgach, w których jednocześnie stawały Ozon, Stronnictwo Narodowe i Narodowy Komitet Radykalny na listy Stronnictwa, zaledwie 2 tys. głosów więcej, niż na listę narodowo - radykalną.

Listy ozonowe odniosły pewien sukces. Oczywiście jest to sukces dosyć smutny, gdyż tego typu organizacja co Ozon o tego rodzaju aspiracjach powinna mieć większą w stolicy Państwa. Sukces ten zawdzięczają one w znacznym stopniu kosztownej prowadzonej propagandzie.

P. P. S.

Również tej przyczynie dużo zawdzięcza zresztą o wiele bardziej wyraźny sukces lista socjalistyczna. Przepięknie ją zwycięstwo rzuciło na ten cel grubsze sumy. Trzeba było przejść za wszelką ce

nę pokazać, że antysemityzm nie ma przemożnych wpływów na terenie stolicy. Obok tego żydzi rzucili swe głosy na listy socjalistyczne. Jeśli porównać odsetek żydów w Warszawie, z odsetkiem głosów, które padły na listy żydowskie, około 20 tys. żydów głosowało na listy socjalistyczne. Jaskrawym tego przykładem jest okręg nr. III o bardzo dużym odsetku ludności żydowskiej, gdzie dzięki temu lista socjalistyczna wysunęła się na pierwsze miejsce, bijąc „Ozon”. Również na Woli lista socjalistyczna miała największą ilość głosów, co zawdzięcza niewątpliwie temu, że działalność narodowa pod hasłem radykalnych reform społecznych była na tym terenie do okresu wyborów, niemal całkiem uniemożliwiona.

Jeśli chodzi o Stronnictwo Pracy, to trzeba tu powiedzieć, że na terenie Warszawy nie istnieje ono wcale. Premiera wyborcza zakończyła się całkowitą klęską.

Wreszcie jeśli chodzi o ugrupowania żydowskie, to tu na pier-

wszy plan wysunął się Bund, zdobywając 16 mandatów na 19 mandatów żydowskich. Świadczy to o zdecydowanym przerwaniu się żydów na stronę socjalizmu. W ten sposób żydzi zarówno przez swą pomoc finansową, jak i na skutek zsocjalizowania mas żydowskich, stają się głównym źródłem wpływów socjalistycznych w Polsce.

WINA NA MIARĘ W I N I A R N I A

ul. ŻELAZNA 56 przy Grzybowskiej, ul. DŁUGA 2

Rozszerzenie zakresu kontroli N. I. K.

na samorząd terytorialny i gospodarczy oraz spółki o przewadze kapitału państwowego

Sejmowa komisja budżetowa rozpoczęła we wtorek prace nad preliminarem budżetowym na r. 1938—39.

NADZIEJA „OZŁA” JEDYNAKA

Pierwszym budżetem, który rozpatrywano, był budżet Prezydenta R. P. Referent wicemarszałek Jedynek zaznaczył, że w poprzednim okresie nie było równowagi pomiędzy Sejmem a Rządem. Przyczyna tego leżała w strukturze poprzedniego Sejmu, który miał charakter indywidualny. Dzisiaj, kiedy w Sejmie jest zdecydowana większość, nie wątpli, że Rząd będzie z Sejmem współpracować lojalnie.

Budżet Prezydenta R. P. wynosi w wydatkach zwyczajnych 3.139.370, a w wydatkach nadzwyczajnych 200 tys. złotych. Suma ta przeznaczona jest na urządzenia wewnętrzne apartamentów gościnnych dla szefów państw obcych w Zamku Królewskim w Warszawie.

Komisja przyjęła preliminarz budżetowy Prezydenta R. P. jednomyślnie bez dyskusji.

O ROZSZERZENIU ZAKRESU DZIAŁANIA N. I. K.

Referent pos. Barański wyraził pogląd, że kontrola, przeprowadzona przez Najwyższą Izbę, nie powinna ograniczać się do buchalteryjnej i finansowej działalności rządu, ale powinna sięgać także do celowości gospodarki. Im bardziej gospodarka Państwa staje się planowa, tym aktualniejsze jest to zagadnienie. Można by się posunąć jeszcze dalej i przyznać Najwyższej Izbie kontroli funkcję oceny ekonomicznej skutków planów gospodarczych Rządu oraz innych sił z dziedziny ekonomicznej, ale to wymagałoby przyciągnięcia do pracy wybitnych sił z dziedziny ekonomii i organizacji, co w ramach o-

cznie zorganizowana została pomoc.

Wyrok śmierci na Nowaka zatwierdzony

We wtorek w Sądzie Najwyższym odbył się ostatni etap sprawy komunisty Nowaka, oskarżonego o zamordowanie ks. Streicha proboszcza z Lubonia w Poznańskim.

Sąd Najwyższy oddalił kasację. Tym samym zatwierdzony został wyrok śmierci na Nowaka.

Zestrzelony samolot, 30 zab tch Terror aktywistów arabskich

BEIRUTH, 20. 12. Akcja aktywistów arabskich przeciw woj-

Szkoła w loży masonskiej

Publiczna szkoła dokształcająca zawodową w Chojnicach została z dniem 1-go grudnia przeniesiona do budynku zlikwidowanej loży masonskiej.

W LIDZIE

można zaprenumerować „ABC” u p. Michalskiego przy ul. Suwalskiej 17.

skom angielskim nie ustaje. Arabi zorganizowali sprawnie działający tajny związek aktywistów arabskich, przygotowujący zamachy terrorystyczne i opracowujący plany działania przeciw Anglikom.

Ostatnio nowym przejawem akcji aktywistów były zaburzenia w Hata. W związku ze zwołanym przez Fakhri Nasza Szibi zgromadzeniem w miejscowości Yata, aktywiści arabscy usiłowali napaść na wieś i rozbić zgromadzenie. Doszło przy tym do starcia z wojskami brytyjskimi. Arabowie zestrzelili samolot brytyjski. Zostało zabitych 30 żołnierzy brytyjskich, a 100 rannych.

Wielki plan

Gorączka wyborcza odsunęła na plan dalszy dyskusję na temat wielkiego planu gospodarczego, która była tak burliwie prowadzona przed paroma tygodniami. Tym nie mniej konieczność wielkiego planu gospodarczego, konieczność jego najszybszej realizacji jest wciąż palącym zagadnieniem dzisiejszej rzeczywistości Polski.

Realizacja tego wielkiego planu wymaga odpowiedniej atmosfery politycznej. Jak stworzyć tę atmosferę?

W kołach urzędowych wskazuje się na to, że atmosferę tę ma stworzyć „Ozon”. Nie wchodząc jednak obecnie w szczegółowe omawianie zalet i wad „Ozonu” jako organizacji politycznej, trzeba jedno niewątpliwie stwierdzić: do spełnienia takiej roli Ozon się zupełnie nie nadaje.

Ozon bowiem nie jest na podobieństwo totalnych ruchów faszystowskiego czy narodowo - socjalistycznego, obdarzony wielką, łamiącą prze-

szłość ideologią, która by była w stanie wytworzyć odpowiedni klimat w społeczeństwie. Ideologia Ozonu, jeśli się ją nawet uzna za narodową, jest ideologią letnią a nie gorącą, a tylko ideologia płomienista stwarza odpowiedni klimat polityczny, ułatwiający wielkie zamierzenia gospodarcze.

Pozostawałby więc totalizm bezideowy, działający nie za pośrednictwem stwarzanego przez siebie entuzjazmu, ale innymi uproszczonymi metodami. Pomijając już to, że nie jest to najlepsza droga do stwarzania odpowiedniego klimatu politycznego, w tej chwili na podstawie wyników wyborów samorządowych możemy ocenić, że Ozon nie ma dostatecznych wpływów w społeczeństwie, by stać się monopartią nadającą się do podobnych prób totalistycznych. Wybory bowiem wykazały, że aczkolwiek mylnie są poglądy głoszone przez niektóre ugrupowania opozycyj-

ne, jakoby Ozon w ogóle nie miał oparcia w społeczeństwie, o tyle również mylnie są poglądy głoszone przeważnie przez świeżo upieczonych entuzjastów Ozonu, że Ozon ma za sobą 99 proc. społeczeństwa.

Urzędowe więc recepty tworzenia klimatu politycznego nie dadzą dobrych rezultatów. „Ozon” jest zbyt słaby i zbyt jednostronnie ukształtowany, by mógł podołać takim zadaniom. Może to nastąpić jedynie na tle szerszego współdziałania politycznego. I tu wkraczamy w zaletę bez wyjścia.

Przy wszelkiej dyskusji o szerszym współdziałaniu politycznym natrafiamy wciąż na mur nieufności, trafiając wciąż na żądania pokazania czynów, a nie tylko słów, a jednocześnie stwarzanie wielkich czynów wymaga już odpowiedniego klimatu politycznego, mogącego być wynikiem szerszego współdziałania politycznego.

Oczywiście pewne czyny muszą nastąpić zwłaszcza ze strony tych, którzy mogą wywierać istotny wpływ na dzisiejszą polską rzeczywistość. Na ile takich czynów może się miało skonstruowany plan wielkich zamierzeń gospodarczych postawiony przed społeczeństwem, wpływając na przemianę klimatu. Oczywiście musi być to plan wielki i wyśzości, traktowania społeczeństwa jako jedynie posłusznego narzędzia. Plan taki jednak postawiony przed społeczeństwem może wywołać większe zmiany, niż szumnie wygłaszane deklamacje.

Jan Korolec

becnego budżetu nie może być jeszcze dokonane.

W dyskusji wypowiedziano się za zniesieniem związku rewizyjnego samorządów terytorialnych i przekazaniem jego funkcji Najwyższej Izbie kontroli.

W zakończeniu zabrał głos prez. N. I. K., który oświadczył, że gdziekolwiek wylonila się jakakolwiek uwaga krytyczna natury zasadniczej, Najwyższa Izba kontroli wypowiedziała się w sposób obszerny. Kontrola zamierzeń inwestycyjnych w obecnym stanie prawnym jest niemożliwa.

CO BĘDZIE KONTROLOWAŁA N. I. K.

Co zaś do rozszerzenia kontroli na samorząd terytorialny, to postulaty, które postawiła N. I. K. w projekcie nowej ustawy, nie spotkały się ze sprzeciwem Rządu.

Postulaty te idą w kierunku poddania kontroli sprawowanej przez N. I. K.

a) urzędów, przedsiębiorstw, zakładów, monopolu, banków, funduszy i innych instytucji państwowych.

b) urzędów, przedsiębiorstw i innych instytucji samorządu terytorialnego i gospodarczego, ubezpieczeń społecznych oraz wszelkich związków, którym charakter publiczno - prawny nadają akty urzędowe.

c) spółek handlowych działających przy przeważającym udziale państwa, lub związków publiczno - prawnych.

d) fundacji o celach naukowych, oświatowych i społecznych.

NIETYTONIOWANIE ZAJĘCIEN N. I. K.

Gen. Krzemiński podkreślił w końcu, że nie wszystkie żądania organów kontroli były przez władze kontrolowanego urzędu wykonywane, nie wszystkie też straty były we właściwym czasie powetowane. W niektórych sprawach prowadzona jest przewlekła korespondencja, niektóre stwierdzone strat okazują się nieściągalne. Na przyczyny tego szkodliwego dla Skarbu stanu rzeczy, Najwyższa Izba kontroli wskazywała niejednokrotnie.

W głosowaniu komisja przyjęła preliminarz budżetowy N. I. K. bez zmian.